

Inleiding

In deze notitie wordt u een planning voor de behandeling van de programmabegroting 2018 voorgelegd.

De uitgangspunten voor de programmabegroting zijn in de Kaderbrief opgenomen, deze worden door de raad in juli 2017 vastgesteld. De bedoeling is om het politieke debat over de beleidsvoornemens te concentreren bij de begrotingsbehandeling. In dit spoorboekje wordt specifiek aandacht besteed aan de werkwijze bij voor politieke debat. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- de algemene beschouwingen, de reacties hierop van het college en de reflecties daarop van de raad (tot 19.30 uur);
- het besluit over de begroting incl. de besluiten ten aanzien van de hiervoor ingediende amendementen en moties (vanaf 19.30 uur).

Ten opzichte van de werkwijze van vorig jaar zijn er enkele verschillen, omdat bij de evaluatie van de werkwijze in 2016 de volgende aanbevelingen zijn overgenomen:

1. bij de oriënterende behandeling van de begroting is het onderscheid tussen technische en bestuurlijke vragen afgeschaft.

De oriënterende behandeling is ervoor bedoeld om informatie te vergaren zodat de commissieleden zich een mening kunnen vormen over de begroting en de evt. moties en amendementen die zij willen indienen. Deze informatie is niet alleen technisch van aard maar ook politiek-bestuurlijk; de scheidslijn hiertussen is niet altijd scherp. Om de oriënterende bijeenkomst effectief te benutten, kan het zinvol zijn om vooraf de vragen schriftelijk te stellen. Het college beantwoordt deze vragen tijdens de vergadering. Hiermee kan bereikt worden dat het aantal nog te beantwoorden vragen na de oriënterende bijeenkomst beperkt kan worden.

Uiteraard blijft de mogelijkheid bestaan om ook tijdens de vergadering vragen te stellen die niet vooraf schriftelijk zijn gesteld.

Voorstel 1: de fracties worden verzocht hun vragen voor de oriënterende vergadering zoveel mogelijk vooraf schriftelijk in te dienen.

2. moties/amendementen m.b.t. de begroting worden als hamerstuk danwel bespreekstuk geagendeerd.

Voorstel 2: de griffie wordt verzocht om ten behoeve van de raadsbehandeling een voorstel te doen m.b.t. de ingediende moties en amendementen, nl. aangeven welke moties/amendementen als hamerstuk en welke als bespreekstuk worden behandeld. Daarbij zullen amendementen en moties waarover geen discussies of vragen verwacht worden als hamerstuk geagendeerd. Bij dit voorstel wordt met name uitgegaan van de meningvormende behandeling. De raad neemt bij “vaststelling van de agenda” een besluit m.b.t. het voorstel van de griffie. Opmerking: bij moties/amendementen die als hamerstuk worden behandeld, kunnen stemverklaringen worden afgelegd.

3. in de raad blijft er ruimte voor algemene beschouwingen en een reactie hierop van het college alsmede reflecties van de fracties

een optie is om structuur aan te brengen, door vooraf een beperkt aantal thema's te benoemen waar de algemene beschouwingen, reacties en reflecties over zouden kunnen gaan. Dat geeft echter beperkingen. Een dialoog tussen fracties en met het college kan plaatsvinden, als fracties bij de algemene beschouwingen vragen aan het college stellen over het algemene beleid dat het college in de begroting presenteert aan de raad. Bij de reactie van het college kunnen deze vragen beantwoord worden door het college. Vervolgens kunnen de fracties hierop reflecteren. De voorzitter bewaakt dat de spreektijden van de fracties evenwichtig verdeeld zijn.

Voorstel 3: de fracties betrekken bovenstaande bij de algemene beschouwingen.

Planning en behandelvoorstel begroting 2018

Uitgangspunt is om de algemene beschouwingen op de begroting tijdens de raadsvergadering te geven.

20 september:	verzending programmabegroting 2018 aan raad en commissieleden via de iPad. Voor elke fractie wordt 1 papieren versie beschikbaar gesteld. Rond 25 september komt de programmabegroting 2018 beschikbaar via een aparte website. Via de griffiemail wordt de raad geïnformeerd.
20-29 september:	fracties worden verzocht hun vragen schriftelijk in te dienen
2 oktober:	oriënterende raadsbrede commissie (voorzitter: L. Plekker) Vragen worden mondeling beantwoord, in het plenaire deel en in deelsessies, volgens onderstaand programma. Omdat het een raadsbrede commissie is, zitten de fracties met drie personen maximaal aan tafel in het plenaire deel; één van hen voert per onderdeel het woord. In de parallelle sessies zitten de fracties met maximaal twee personen aan tafel; één van hen voert per onderdeel het woord.
	19.30 - 19.45 uur: het college verzorgt een inleiding (plenair)
	19.45 - 20.00 uur: gelegenheid voor inspraak (plenair)
	20.00 - 21.00 uur: vragenronde in 3 parallelle sessies:
	* MBG024: Voorzitter L. Plekker FS Programma 1: Dienstverlening en organisatie; FS Paragraaf bedrijfsvoering.
	* raadzaal: Voorzitter J. Stam Programma 2: Samen leven en ondersteuning. JF Onderwijs JF Sport en cultuur HN Ondersteuning
	* MBG01: Voorzitter P. Ligthart Programma 3: Wonen, werken en recreëren. HN Werken HN Recreëren HT Wonen FS Veiligheid HT Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen; HT Paragraaf grondbeleid.
	1e termijn: van de grootste naar de kleinste fractie (max. 3 vragen per fractie)
	2 ^e termijn: van de kleinste naar de grootste fractie
	21.00 - 21.15 uur: PAUZE
	21.15 - 22.15 uur: (Plenaire voortzetting) Paragraaf lokale heffingen; Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing; Paragraaf financiering; Paragraaf verbonden partijen Financiële begroting Overzichten
	22.15 - 22.30 uur: vaststelling subsidieplafonds 2017
3 oktober 2016:	griffie zet evt. resterende openstaande vragen uit de oriënterende bespreking uit naar de organisatie
6 oktober 2016:	verzending van de beantwoording van evt. openstaande vragen uit de oriënterende bespreking naar de raad NB: om dit haalbaar te maken, is vereist dat vragen zoveel mogelijk mondeling worden beantwoord op 2 oktober

19 oktober 2016:	meningvormende raadsbrede commissie (voorzitter: P. Ligthart) Fracties zitten met maximaal drie personen aan tafel; één van hen voert per onderdeel het woord.	
	19.30 - 20.20 uur:	
	1 ^e termijn:	fracties krijgen elk 5 minuten gelegenheid om aan te geven of en zo ja welke moties en/of amendementen zij overwegen.
	20.20 - 20.45 uur:	schorsing voor overleg tussen de fracties
	20.45 - 22.00 uur:	
	2 ^e termijn:	reacties + debat n.a.v. de amendementen en moties die overwogen worden
	22.15 - 22.30 uur:	vaststelling subsidieplafonds 2017
1 november 2016:	uiterste datum indienen amendementen en moties (moties en amendementen die later worden aangeboden worden zonder advies van de griffie ingebracht)	
6 november 2016:	uiterste datum technisch advies over moties/amendementen aan indieners	
8 november 2016:	uiterste datum verspreiding amendementen + moties en vaststelling volgorde	
9 november 2016, 15.00 uur	definitieve amendementen en moties (met vermelding mede-indieners) op iPad	
9 november 2016:	vaststelling raad	
	17.00 - 17.05 uur	Opening, vaststelling agenda, loting
	17.05 - 18.00 uur	Algemene beschouwingen vanaf kathedr door de fractievoorzitter (maximaal 5 minuten per fractie, 10x5 minuten). In deze algemene beschouwingen geven de fracties in hoofdlijnen hun visie op het afgelopen jaar en de toekomst van de gemeente en stellen daarbij vragen aan het college. (volgorde: van groot naar klein)
	18.00 - 18.30 uur	PAUZE en buffet
	18.30 - 18.50 uur	Reactie college op de algemene beschouwingen (per collegelid maximaal 5 minuten).
	18.50 - 19.30 uur	Fracties reflecteren op elkaars algemene beschouwingen en de reactie hierop van het college
	19.30 - 19.40 uur	Toelichting moties en amendementen die als hamerstuk staan geagendeerd.
		Indieners (1 minuut per motie/amendement) (volgorde: lijst van moties en amendementen)
	19.40 - 19.50 uur	Toelichting moties en amendementen die als besprekstuk staan geagendeerd.
		Indieners (1 minuut per motie/amendement) (volgorde: lijst van moties en amendementen)
	19.50 - 20.30 uur	1 ^e termijn Reacties fracties op ingediende moties en amendementen (NB: geldt uitsluitend voor de moties en amendementen die als besprekstuk worden behandeld), elke fractie max. 4 minuten waarbij zij per motie en amendement aangeven of zij: • wel of niet instemmen of twijfels hebben; • vragen aan indiener(s) en/of college hebben (volgorde: van klein naar groot)
	20.30 - 20.40 uur	Reactie op vragen door indiener(s)
	20.40 - 21.00 uur	Reactie op vragen door college
	21.00 - 21.15 uur	Schorsing voor overleg fracties

21.15 - 22.00 uur	- voorzitter informeert of er tekstwijzigingen op de ingediende moties/amendementen worden voorgesteld; zo ja: vaststellen definitieve teksten - voorzitter doet voorstel m.b.t. amendementen en moties die klaar zijn voor besluitvorming (geen twijfel, geen vragen); voor deze amendementen en moties worden de beraadslagingen gesloten - beraadslagingen over resterend deel van de amendementen en moties. Voor dit deel opent de voorzitter de: 2^e termijn Werkwijze: • reactie indiener op twijfel en/of standpunt college; • debat De voorzitter sluit de beraadslagingen als er geen nieuwe gezichtspunten meer worden ingebracht
22.00 - 22.15 uur	Stemming In volgorde: - over amendementen (in volgorde lijst); eerst ruimte voor stemverklaringen, daarna voor stemmen; - over wel/niet geamendeerd ontwerp-besluit; - over moties (in volgorde lijst); eerst ruimte voor stemverklaringen, daarna voor stemmen.
22.15 - 22.30 uur	Raadsvoorstel subsidieplafonds

Indien het presidium instemt met dit behandelvoorstel, zullen de “spoorboekjes” op de agenda’s van de vergaderingen waar de begroting wordt besproken vermeld worden.
Tevens wordt de klok op de middenschermen zichtbaar gemaakt als er spreektijdafspraken gelden.

Er zullen persberichten worden geplaatst als de begroting wordt gepubliceerd en over de besluitvorming over de begroting. Doel is dat inwoners op een toegankelijke wijze geïnformeerd wordt over het voorstel en het besluit.